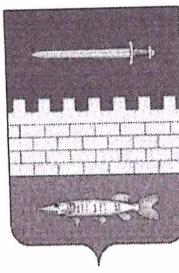

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
УЯШКИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
НОВОШЕЩИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Центральная, д. 10,
с. Татарское Уяшкино, 423186

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ӘДӘМСӘ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Үзәк урамы, 10
Әдәмсә авылы, 423186

тел., факс: (8-4348) 34-7-65, Un.nsm@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2024 елның 21 маендағы

КАРАР

№ 14

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә авыл
жирлегендә жирләү һәм күмү эше тұрында

1996 елның 12 гыйнварындағы 8-ФЗ номерлы федераль законнар нигезендә "Күмү
һәм күмү эше тұрында", 2003 елның 6 октябрендеге «Жирле үзидарәне оештыруның
гомуми принциплары тұрында» 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясындегі, «Улгеннэрне
күмү буенча хезмәтләр күрсәтүгө гражданнарның хокуқлары гарантияләре тұрында» 1996
елның 29 июнендеге 1001 номерлы Россия Федерациясы Президенты Указы, «Федераль
законны ғамәлгә ашыру өзаралары тұрында» Татарстан Республикасы Министрлар
Кабинетының 2007 елның 18 маендағы 196 номерлы қарары белән «Күмү һәм күмү эше
турсында» Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә авыл
жирлеге Уставы, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә
авыл жирлеге башкарма комитеты қарар итте:

1. Расларга:

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә авыл
жирлегендә 1 нче күшымта нигезендә жирләү һәм күмү эше тұрында нигезләмә;

2 нче һәм 3 нче күшымта нигезендә, жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнен
гарантияләнгән исемлелеге нигезендә күрсәтелә торған хезмәтләрнең сыйфатына қарата
таләпләр.

2. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә авыл
жирлеге» муниципаль берәмлекке тәртибында жирләү әшени оештыру тұрындағы
нигезләмәне раслау хакында» Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль
районының Әдәмсә авыл жирлеге Башкарма комитеты 12.12.2016 № 10 қарары үз көчен
югалткан дип танырга.

3. Әлеге қарарны «Интернет» мәғълұмат-телеқоммуникация чөлтәрендегі «Татарстан
Республикасы хокуқый мәғълұматының рәсми порталы» нда бастирып чыгарырға:
<https://pravo.tatarstan.ru> һәм «Интернет» мәғълұмат-телеқоммуникация чөлтәрендегі
Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Яңа Чишмә муниципаль
районының рәсми сайтында: <https://novosheshminsk.tatarstan.ru>.

4. Әлеге қарар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Әлеге қарарның үтәлешиен тикшереп торуны үз естемдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Әдәмсә авыл жирлеге
Башкарма комитет житәкчесе

Ә.И. Назмутдинова

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә авыл жирлеге башкарма комитеты 2024 елның 21 маенданы 14 номерлы карарына 1 нче күшымта

Нигезләмә Әдәмсә авыл жирлегендә жирләү һәм күмү эше турында Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы

1.1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә авыл жирлегендә (алга таба - Нигезләмә) күмү һәм күмү эше турындагы нигезләмә “Жирләү һәм күмү эше турында” 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы (алга таба - 8-ФЗ номерлы Федераль закон), “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, “Үлгән жирләү буенча хәzmət күрсәтуләр гарантияләре турында” 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указы, “Жирләү һәм күмү эше турында” Федераль законны гамәлгә ашыру чарапары турында” Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2007 елның 18 маенданы 196 номерлы карары, Яңа Чишмә муниципаль районының рекле авыл жирлеге һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә жирләү тәртибен җайга сала.

1.2. Әлеге Нигезләмә максатларында тубәндәгө төшөнчәләр кулланыла:

якын туганнар - турыдан-туры өскә таба һәм аска таба сузылган линия буенча туганнар (ата-аналар һәм балалар, бабайлар, әбиләр һәм оныклар), шулай ук тұлышынча һәм тұлы булмаган (әтиләре яисә әниләре уртак булған) абый-энеләр һәм апа-сөнәлләр, уллықка алынған, уллықка алучылар;

дин зираты - үлгән яисә үлгән кешеләрне (алга таба - үлгән) жирләү өчен билгеләнгән зират (жәмәгать зираты участогы), тиешле дини йолаларны үтәп, бер конфессияға караган зират (каберлек);

жәмәгать зиратының хәрби участогы - үлгән хәрби хәzmətкәрләрне һәм аларға тиңләштерелгән категориядәге гражданнарны күмү өчен билгеләнгән жәмәгать зираты участогы;

жирләү буенча хәzmətләрнең гарантияләнгән исемлеге - жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылған хәzmət күрсәтә торған хәzmətләр исемлеге, жирләү вакытында дәүләт гарантияләрен тәэммин иту максатларында түләүсез нигездә күрсәтелә;

күмү зонасы - зиратның һәм (яисә) крематориянең күмү гамәлгә ашырыла торған функциональ-территориаль зонасы;

катафаль ташулар - мәет калдықларын яки үлгән, жирләнгән продукцияне һәм күмүдә катнашулыларны катафаль транспортта йөртү;

зират - үлгәннәрнең мәетләрен һәм мәетләрен күмү өчен билгеләнгән жирләү объекты;

буш күмүләр өчен ябык зират - яңа урыннар булдыру өчен тұлышынча файдаланылған зират;

зират чоры - аның ахырында күмелгән гәүдәне минеральләштеру тәмамлана һәм тугандаш кабергә икенче күмү рехсәт ителә торған вакыт;

колумбарий - бина, аның өлешие яисә көл яисә көл белән чүп савытлары күмү өчен билгеләнгән корылма;

кремация - үлгән кешенең калдықларын утка тапшыру;

күмү урыны - үлгәннәрнең мәетләрен яисә мәетләрен күмү өчен билгеләнгән күмү объекты пространствосының бер өлеши;

жирләү урыны - үлгән үлгән мәетләрне, кер юу һәм көл белән чүп-чарны күмү буенча йола гамәлләрен үткәру өчен билгеләнгән, этик, санитария һәм экологик таләпләр нигезендә махсус оештырылган күмү объекты пространствосының бер өлеше¹;

минерализация - жирләнгән жисемнең аерым химик элементларга һәм гади химик күшләмаларга таркалу процессы;

кабер - колумбарийдан башка жирдә жирләү өчен кишәрлектә, склепта, башка ритуаль корылмада урнашкан һәм үлгән кешенең мәетен табутта яки аннан башка күмү өчен билгеләнгән урын яисә көлле урна;

кабер коймасы - кабер участогы периметры буенча урнаштырыла торган линия корылмасы;

намогик корылма - үлгәннәрнең истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмү урынында урнаштырыла торган мемориаль мәгълүматны үз эченә алган архитектураскульптур корылма (кабер ташлары);

җәмәгать зираты - үлгән кешеләрне күмү өчен, аларның ихтыяр белдерүләрен исәптә алыш яки күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хәzmәт карары буенча урыннар каралган зират;

жирләү билгеләнешендәге объект - шәһәр тәзелеше яки архитектура комплексы, яки халыкка ритуаль хәzmәт күрсәту өчен билгеләнгән объект, территория яисә участок (зират, крематорий, колумбарий н.б.);

ялгыз күмү урыны - үлгән кешене, шул исәптән шәхесе эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән кешене күмү өчен бирелә торган жирләү билгеләнешендәге объект территориясендәге участок;

күмү - Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә, жирне, утны яисә суны бирү юлы белән, гореф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендә үлгән гәүдәне, калдыкларны, көлне күмү буенча йола гамәлләре;

жирләү - үлгән туганнарын элек күмгән урында үлгән кешене билгеләнгән тәртиптә бирелгән урында жирләү;

туганнар - туганлыкта торучы якын туганнардан тыш, барлык башка затлар;

туганлык урыны - үлгән кешенең туганы (һәм) элек күмелгән күмү объекты территориясендә кишәрлек;

санитар-яклау зонасы - киңлеге Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган зират һәм (яисә) крематория һәм торак (селитеб) яисә сәнәгать тәзелеше арасында функциональ-территориаль зона;

жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хәzmәт - жирле үзидарә органы тарафыннан оештырыла торган, жирләү буенча хәzmәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеген түләүсез нигездә күрсәтә торган оешма;

күмү турында таныклык - күмү турында белешмәләр булган һәм күмү урыны өчен жаваплы зат булган һәм аны алга таба күмү урынын файдалану хокукын раслый торган документ;

экsgумация - суд-медицина яки криминалистик экспертиза өчен жирләү урынынан үлгән кешенең мәетен алу яки күчереп күмү өчен.

2. Мәет күмү гарантияләре

2.1. Үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган үлгән затның яисә вафат булган затның якын туганнарына, башка туганнарына, законлы вәкиленә, никахны күмү буенча хәzmәтләр исемлегенең түбәндәге бушлай нигезендә күрсәту гарантияләнә:

- 1) күмү өчен кирәклे документларны рәсмиләштерү;
- 2) күмү өчен кирәкле табутны һәм башка предметларны бирү һәм китерү;
- 3) үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) зиратта (крематорийда) йөртү;

4) күмү (урнаны алга таба көл белөн бирү белөн кремация).

2.2. Ир яисә хатын, якын туганнары, башка туганнары йә үлгән законлы вәкил булмаганда яисә алар күмү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаганда, шулай ук, үлгән кешеләрнең шәхесе ачыкламаган очракта, күмү буенча хезмәтләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) күмү өчен кирәклे документларны рәсмиләштерү;
- 2) тән нурланышы;
- 3) табут бирү;
- 4) үлгән кешене зиратта (крематорийда) йөрткәндә;
- 5) күмү.

Йортта, урамда яисә башка урында вафат булучыны, шәхесенең эчке эшләр органнары билгеләгәннән соң, күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, үлем сәбәбө билгеләнгәннән соң өч тәүлек эчендә утыртыла.

Шәхес Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгән кешеләрне күмү курсәтелгән органнарның мондый очракларда билгеле бер жәмәгать зиратлары участокларында жиргә бирү юлы белән жиrlәү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.3. Мәет үлгән кешене жиrlәү йөкләмәсен үз өстенә алган затлар акчалары исәбеннән башкарылган очракта, курсәтелгән затларга жиrlәү буенча хезмәт курсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләр күләмендәге социаль пособие түләнә.

2.4. Жиrlәү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләр бәясе, Россия Федерациясенең Татарстан Республикасы буенча пенсия һәм социаль иминият фонды бүлеге, Татарстан Республикасының Тарифлар буенча Дәүләт комитеты белән килештереп, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

2.5 Мәет жиrlәү буенча хезмәтләр курсәтүнең гарантияләнгән исемлеге сыйфаты Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының каары белән расланган жиrlәү буенча хезмәтләр курсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләргә туры килергә тиеш.

3. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Әдәмсә авыл жиrlеге территориясендә жиrlәү эшен оештыру

3.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Әдәмсә авыл жиrlегендә жиrlәү эшен оештыру Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Әдәмсә авыл жиrlеге башкарма комитеты (алга таба - вәкаләтле орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Шул ук вакытта жиrlәү һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтле органга Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Әдәмсә авыл жиrlеге башкарма комитетының структур бүлекчәсе вәкаләтләренең бер өлешенә (аерым вәкаләтләргә) бирү рәхсәт ителә.

3.2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Әдәмсә авыл жиrlеге территориясендә (алга таба - авыл жиrlеге) бушлай жиrlәү буенча хезмәтләр курсәтүнең гарантияләнгән исемлеген күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт башкара (алга таба - махсуслаштырылган хезмәт).

3.3. Вәкаләтле орган һәм махсуслаштырылган хезмәт үз эшчәнлекләрендә Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Әдәмсә авыл жиrlегенең муниципаль хокукий актларына һәм күмү һәм күмү эше өлкәсендәге башка норматив хокукий актларга

таяна.

3.4. Авыл жирлеге территориясендә махсуслаштырылган хезмәт эшчәнлеген оештыру өлгө Нигезләмә һәм жирләү эше өлкәсендә башка норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.5. Жирләү эшен финанс белән тәэммин итү, атап әйткәндә зиратларны карап totу мәсьәләсе, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, шулай ук Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Әдәмсә авыл жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

3.6. файдаланыла торган мәлкәтне биләү, аннан файдалану һәм аның белән эш итү жирләү һәм күмү эшен оештыру өлкәсендә Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Әдәмсә авыл жирлеге норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Әдәмсә авыл жирлеге территориясендә ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру һәм күмү урыннарын карап totу өлкәсендә вәкаләтләр

4.1. Авыл жирлеге территориясендә ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру һәм күмү урыннарын карап totу өлкәсендә вәкаләтле орган вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

1) жирләү өлкәсендә бердәм муниципаль сәясәтне гамәлгә ашыру

һәм авыл жирлеге территориясендә жирләү эше;

2) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Әдәмсә авыл жирлекенең жирләү һәм күмү мәсьәләләре буенча Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль хокукий актлар таләпләренең авыл жирлеге территориясендә үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

3) жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеген түләүсез нигездә махсуслаштырылган хезмәт күрсәтүне тикшереп торуны гамәлгә ашыру, шул исәптән жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләрне үтәүне;

4) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Әдәмсә авыл жирлеге республика башкарма хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары белән жирләү һәм күмү өлкәсендә финанс, бюджет, инвестиция, бәя, тариф сәясәтне һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге мәсьәләләре буенча үзара хезмәттәшлек;

5) Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминләштерү фондының Татарстан Республикасы буенча бүлгө, Татарстан Республикасы Дәүләт комитеты белән женси мөнәсәбәтләр буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәт күрсәтүләрне тарифлар буенча билгеләү һәм килештерү;

6) жирләү һәм күмү эше мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актлар эшләү һәм үз компетенциясе чикләрендә кабул итү;

7) мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеген күрсәту қысаларында эшләр башкаруга контракт (шартнамәләр) махсуслаштырылган хезмәтә белән төзелгән юридик затлар һәм индивидуаль эшкуарлар тарафыннан башкарылуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

8) авыл жирлеге территориясендә урнашкан җәмәгать зиратлары территориясендә җитештерелгән барлык күмүләрне исәпкә алуны алыш бару, шул исәптән күмүләрне теркәү китабын алыш бару юлы белән;

9) күмү зоналарын билгеләү һәм җәмәгать зиратларында күмү (күмү) өчен урыннар бирү;

10) вафат булучыны күмү өчен зиратлар территорияләрендә бушлай бирелә торган жир участогы күләмен билгеләү;

11) авыл жирлеге территориясендә җәмәгать зиратларын ачу һәм ябу турында карарлар кабул итү;

12) яңа зиратлар төзү, киңею, күчерү, гамәлдәге жәмәгать зиратларын ябу чарапарын эшләу һәм гамәлгә ашыру;

13) зиратлардан һәм жирләү билгеләнешендәге башка объектлардан файдалануны тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

14) жирләү билгеләнешендәге объектларны саклауны оештыру;

15) авыл жирлеге территориясендә жирләү эшен оештыру торышына еллык мониторинг үткәрү;

16) күмү эше мәсьәләләре буенча попечительләр (кузәту) советлары төзү (аларны формалаштыру һәм вәкаләтләр тәртибен билгеләү белән);

17) жирләү һәм күмү эше өлкәсендәге мәсьәләләр буенча гражданнарның консультациясе һәм килучеләрне кабул итү;

18) гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

4.2. Махсуслаштырылган хезмәт түләүсез нигездә жирләү хезмәтләренең гарантияләнгән исемлеген, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләрне күрсәтә.

5. Күмү урыннары

5.1. Жирләү урыннары булып үлгәннәрнең гәүдәләрен (калдыкларын) күмү өчен зиратлары, үлгәннәрнең мәетен (калдыкларын) күмү өчен жыела торган жир участокларының этик, санитария һәм экология таләпләре нигезендә бүленгән кишәрлекләре тора шулай ук үлгән кешеләрне күмү өчен билгеләнгән башка биналар һәм корылмалар.

5.2. Мәет жирләү урыннарын булдыру турындагы каар гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

5.3. Төзелә торган, шулай ук күмүнең гамәлдәге урыннары жимерелергә тиеш түгел һәм, хәрби күмүләрдән тыш, дайми су басулар, жир тетрәүләрдән һәм башка стихияле бәла-казалардан соң, дайми су басулар, сөргөннәр куркынычы янаган очракта, вәкаләтле орган каары буенча гына күчелергә мөмкин.

5.4. Авыл жирлеге территориясендәге ижтимагый зиратлар ирекле жирләү өчен ачык, ябык булырга мөмкин.

5.5. Жәмәгать зиратлары территориясендәге күмү урыннары түбәндәгеләр булырга мөмкин:

- 1) ялғыз килеш;
- 2) туганнар;
- 3) диннәр;
- 4) мактаулы;
- 5) хәрби.

5.6. Авыл жирлекенең ижтимагый зиратлары территориясендә хәрби каберлекләр (хәрби участоклар), бер дин (дин өйрәнү участоклары) үлгән мәрхүм күмү һәм күмү, шулай ук колумбарийлар өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар) каралырга мөмкин.

Зиратның хәрби участокларында күмү өчен 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән гражданнар категориясенә вафат булучының булуын раслый торган документлар бирелә.

5.7. Жирләү зонасы кварталларга һәм участокларга бүленә.

5.8. Мәрхүмнең гәүдәсе белән табутны күмү өчен каберләр төзегендә, кабернен тирәнлеген жирле шартларга бәйле рәвештә (грунтның характеристын һәм грунт суларын кую дәрәжәсен) билгеләргә кирәк. Шул ук вакытта кабернең озынлыгы да ким булмаска тиеш.

2 метр, киңлеге - 1 метр, тирәнлеге - 1,5 метрдан ким түгел. Барлық очракларда кабер тәбенең өслеге билгесе грунт сулары басып тору дәрәжәсеннән 0,5 метрга югарырак булырга тиеш.

5.9. Жирләү урыннары жәмәгать зиратын планлаштыру нигезендә бирелә. Жирләү урыннары арасындағы аерманың киңлеге 0,5 метрдан да ким була алмый.

5.10. Читән койма күйганды, зурлығы бүленгән участокның норматив зурлығына туры килергә тиеш. Койманың биеклеге 1,5 метрдан артмаска тиеш. Үләт корылмаларының биеклеге артмаска тиеш

2,5 метр.

5.11. Зиратны планлаштыруны бозып күмү жайлланмасы рөхсәт ителми, шул исәптән күмү урыннары арасында, юл читләрендә һәм санитар-яклау зонасы чикләрендә.

6. Ялгыз күмүләр

6.1. Ялгыз күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

6.2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы авыл жирлеге территориясендә ялгыз күмү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлекенең құләме 2,0 м 1,0 x 2,2 м (озынлығы, киңлеге, тирәнлеге) тәшкил итә.

6.3. Ялгыз күмү урыны бирү түрүндагы гариза ире (хатыны), якын туганнары, башка туганнары яисә вафат булучының законлы вәкилләре тарафыннан тапшырыла, ә шундай затлар булмаганда, үлгән кешене (алга таба - мәрәжәгать итүче) күмүне үз өстенә алган башка затлар булмаганда, түрүдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә, ирекле рәвештә қөгазь чығанакта тапшырыла.

6.4. Ялгыз күмү өчен урын бирү түрүндагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мәрәжәгать итүченең шәхесен танықлаучы документның күчермәсе (нигез күшымтасы белән);

2) мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр ялгыз күмү урыны бирү түрүндагы гариза белән мәрәжәгать итүче вәкиле мәрәжәгать итүчеге мәрәжәгать итсә, шулай ук мәрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен танықлаучы документның күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән) мәрәжәгать итүче вәкиленә мәрәжәгать итсә;

3) үлем түрүндагы танықлыкның күчермәсен (нигез ташы күшымтасы белән);

4) кремация түрүнда белешмә күчермәсе - көлле урнаны құмгәндә

(чынын теркәп, тәргәк өчен);

5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ.

6) шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда билгеләнмәгән вафат булганның күмүгә эчке эшләр органнарының ризалыгын раслый торган документ.

7) мәрәжәгать итүченең шәхси мәғълүматларын эшкәртүгө ризалык.

6.5 Ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

2) гаризаны карау өчен кирәклө документларның чын исемнәрен тапшырмау;

3) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәғълүмат булу, ул аларның чынбарлығында объектив рәвештә дөреслекне раслауны кыенлаштыра.

6.6. Ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганды, вәкаләтле орган, баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, ялгыз күмү өчен урын бирүдән нигезле баш тарта.

6.7. Ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

мәрәжәгать итүче белән берлектә зиратны күздә тотыла торган күмү урынының жир кишәрлекен бирү максатларында тикшерәләр;

ялгыз күмү өчен урын бирү түрүндагы каарны рәсмиләштерә;

кумү урынын күмүләрне теркәү кенәгесендә теркәп бара.

6.8. Ялгыз күмү өчен урын бирү яисә ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карап мәрәжәгать итүче мәрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

6.9. Ялгыз күмү өчен урын бирү яисә ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карап мәрәжәгать итүчегә шәхсән көгазь документ рәвешендә тапшырыла.

7. Туган жиirlәүләр

7.1. Туганнары жиirlәү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

7.2. Туганнары күмү урыннары ир белән хатынны, якын туганнарны һәм башка туганнарны күмү мәмкинлеген исәпкә алып бирелә.

7.3. Авыл жиirlеге территориясендә тугандаш жиirlәү өчен бушлай бирелә торган жиir кишәрлекенең күләме 2,0 м 2,5 м 2,2 м тәшкил итә (озынлығы, киңлеге, тирәнлеге).

7.4. Туганнары жиirlәү өчен урын бирү турындагы гариза мәрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә көгазь чыганакта ирекле рәвештә тапшырыла.

7.5 Туганнары жиirlәү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез күшымтасы белән);

2) мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр туганлы жиirlәү өчен урын бирү турындагы гариза белән мәрәжәгать итүче вәкиле мәрәжәгать итүчегә мәрәжәгать итсә, шулай ук мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән - чагыштыру өчен);

3) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (нигез ташы күшымтасы белән);

4) кремация турында белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә (чынын теркәп, тәргәк өчен);

5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ.

6) мәрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгө ризалык.

7.6. Гаризаны карау, туганлы жиirlәү өчен урын бирү турында яисә туганлы жиirlәү өчен урын бирүдән баш тарту турында карап кабул иту әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

8. Мактаулы күмүләр

8.1. Авыл жиirlегенең жәмәгать зиратлары территорииясендә үлүчеләрне күмү өчен Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә муниципаль районы, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Әдәмсә авыл жиirlеге алдындагы аерым казанышлары булган урыннар (зоналар) төзелергә мөмкин.

8.2. Мактаулы күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

8.3. Мактаулы күмү урыннарында түбәндәге категориядәге гражданнарга күмү гамәлтә ашырыла:

1) Советлар Союзы һәм Россия Федерациясе Геройлары;

2) Социалистик Хәэмәт Геройлары;

3) Россия Федерациясе Хәэмәт Геройлары;

4) Дан орденының тулы кавалерлары I, II һәм III дәрәҗәдәге Дан орденнары белән буләкләнгән;

5) Хәэмәт Даны орденының тулы кавалерлары I, II һәм III дәрәҗәдәге Хәэмәт Даны орденнары белән буләкләнгән;

6) Бөек Ватан сугышы ветераннары, махсус хәрби операциядә катнашучылар;

7) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның мактаулы гражданнары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Әдәмсә авыл жирлеге;

8) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Әдәмсә авыл жирлеге Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы үсешенә өлеш керткән предприятие, учреждение һәм оешмалар житәкчеләре.

8.4. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Әдәмсә авыл жирлеге территориясендә мактаулы жирләү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлекенәң күләме 5,0 кв.м (2,0 м x 2,5 м) (2,2 м тирәнлек) тәшкил итә.

8.5. Мактаулы күмү өчен урын бирү турындагы гариза мәрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә кәгазь чыганакта ирекле рәвештә тапшырыла.

8.6. Мактаулы жирләү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез күшымтасы белән);

2) мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр мактаулы жирләү өчен урын бирү турындагы гариза белән мәрәжәгать итүче вәкиле мәрәжәгать итүчегә мәрәжәгать итсә, шулай ук мәрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документ күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән - чагыштыру өчен);

3) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Әдәмсә авыл жирлеге, Россия Федерациясе алдында вафат булган Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә муниципаль районы, муниципаль берәмлек Әдәмсә авыл жирлеге казанышларын раслый торган хәзмәт (хәзмәт) эшчәнлеген, таныклыкларның һәм бүләкләүләрнең төп нөхәләре) документлар (хәзмәт кенәгәләре (булган очракта) яисә башка документлар;

4) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (нигез ташы күшымтасы белән);

5) кремация турында белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә (чынын теркәп, төргәк өчен);

6) мәрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

8.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бирү турында яисә мактаулы күмү урыны бирүдән баш тарту турында карап кабул итү әлеге Нигезләмәнен 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

9. Хәрби күмүләр

9.1. Авыл жирлекенең ижтимагый зиратлары территориясендә хәрби күмүләр (хәрби участоклар) өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар) каралырга мөмкин.

9.2. Хәрби күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

9.3. 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы 1 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән үлгән кешене күмү, үлгән кешенең ихтыяр белдерүен йә хатынының, якын туганнарының яисә башка туганнарының теләген исәпкә алып рәхсәт ителә.

9.4. Авыл жирлеке территориясендә хәрби жирләү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлекенең күләме 5,0 кв.м (2,0 м x 2,5 м) (2,2 м тирәнлек) тәшкил итә.

9.5. Хәрби күмү урыны бирү турында гариза гариза бирүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә, ирекле рәвештә кәгазь чыганакта тапшырыла.

9.6 Хәрби жирләүгә урын бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар ёстәлеп бирелә:

1) мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез күшымтасы белән);

2) мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр хәрби жирләү өчен урын бирү турындагы гариза белән мәрәжәгать итүче вәкиле мәрәжәгать

итучегэ мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итученең шәхесен таныклауучы документның күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән - чагыштыру өчен);

3) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (нигез ташы күшымтасы белән);

4) кремация турында белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә (чынын теркәп, төргәк өчен);

5) үлгән кешенең жәмәгать зиратының хәрби участогында жирләнергә мөмкин затлар категориясенә каравын раслый торган документлар.

6) мөрәжәгать итученең шәхси мәғълүматларын эшкәртугә ризалык.

9.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бирү турында яисә мактаулы күмү урыны бирудән баш тарту турында карап кабул итү өлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

10. Жирләү

10.1. Гамәлдәге кабергә күмү санитария нормаларын үтәп, буш урыннар булганда гамәлгә ашырыла. Күмгәндә табутлар арасындагы ара (табут белән урна арасындагы, урна белән урна арасындагы) вертикаль һәм горизонталь буенча кимендә 0,5 м булырга һәм жир катламы белән тутырылырга тиеш. Жир катламының калынлыгы өске табутлардан алтып өскә кадәр кимендә 1 метр булырга тиеш.

10.2. Жирләү бары тик минерализация чоры узгач кына башкарыла, ләкин соңғы күмү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк түгел.

Кремациядән соң урнаны көл белән күмү соңғы күмү вакытыннан соң узган срокка бәйсез рәвештә башкарыла.

10.3. Авыл жирлеге территориясенә урнашкан зиратларда туганнар, мактаулы, хәрби күмүләр урынында жирләүгә рәхсәт бирү түләүсез гамәлгә ашырыла.

10.4. Жирләүгә рәхсәт бирү турында гариза гариза гариза бирүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә ирекле рәвештә кәгазь чыганакта тапшырыла.

10.5. Жирләүгә рәхсәт бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) күмү турында таныклык (күмү турында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне күмү кенәгәсендә булуын билгели);

2) мөрәжәгать итученең шәхесен таныклый торган документ күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән);

3) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр жирләүгә рәхсәт бирү турындагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итученең шәхесен таныклый торган документның күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән чагыштыру өчен);

4) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (нигез ташы күшымтасы белән);

5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактyn раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ;

6) кремация турында белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә (чынын теркәп, төргәк өчен);

7) үлгән кешенең исеменә күмү урыны теркәлгән зат белән туганлык бәйләнешен раслый торган документлар (яисә тиешле жирләнгән урында күмелгән килеш), йә аның өлеге урында үлгән кешене күмүгә язма ризалыгы;

8) мөрәжәгать итученең шәхси мәғълүматларын эшкәртугә ризалык.

Жирләү урыны теркәлгән зат вафат булган очракта

жирләүгә рәхсәт бирү турындагы гаризага шулай ук теркәлә:

1) үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән күмү турында таныклык (күмү турында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү урыны теркәлгән зат турында

белешмәләрне күмүне теркәү кенәгәсендә булуын билгели);

2) күму урыны теркәлгән затның үлеме турында таныклык күчермәсен (кабер өчен чын нөсхә күшымтасы белән);

3) кремация турында белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә (чынын теркәп, төргәк өчен).

10.6. Жирләүгә рәхсәт бирүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән ялғыз күму күләменнән чыгып, табут күму өчен таләп ителгән урында буш урын булмау;

2) юкка чыгарыла торган зират күму өчен ябык;

3) гаризаны карау өчен кирәклө документларның чын исемнәрен тапшырмау;

4) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның чынбарлығында объектив рәвештә дөреслекне раслауны кыенлаштыра;

5) кабергә көл күмүдән тыш (табутка табут күмгәндә) минерализация чоры тәмамланмый;

6) аны күмүгә рәхсәт бирү турсында гариза бирелгән очракта (вафат булучы исеменә рәсмиләштерелгән күму урынын теркәү турсында белешмәләр булмау (вафат булучы исеменә рәсмиләштерелгән күму турсында таныклык булмаганда).

10.7. Гаризаны карау, жирләү өчен урын бирү яисә күму урынын бирүдән баш тарту турсында карап кабул иту әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

11. Мәрхүмнен мәетләрен (мәетләрен) аеру алга таба яңадан күму өчен

11.1. Аларны күчереп күму максатыннан күмгән мәетләрне экспумацияләү санитария нормалары һәм кагыйдәләре таләпләрен исәпкә алыш башкарыла.

11.2. Авыл жирлеге территорииясендә урнашкан зиратта вафат булган, вафат булган, жирләнгән мәетне (мәетне) алуга рәхсәт бирү түләүсез гамәлгә ашырыла.

11.3. Үлгән кешенең мәетләрен (көлен) алуга рәхсәт бирү турсында гариза гариза мәрәҗәгать итүче тарафыннан ихтыярый рәвештә кәгазьдә, турдын-турсы вәкаләтле органга мәрәҗәгать иткәндә тапшырыла.

11.4. Үлгән кешенең мәетен (көлен) алуга рәхсәт бирү турсында гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) күму турсында таныклык (күму турсында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган күму урыны теркәлгән зат турсында белешмәләрне күму кенәгәсендә булуын билгели);

2) мәрәҗәгать итүченең шәхесен таныклык торган документ күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән);

3) мәрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслыый торган документ, әгәр үлгән кешенең калдыкларын (прахны) алу турсында гариза белән алга таба яңадан күму өчен мәрәҗәгать итүче вәкиле мәрәҗәгать итүченең вәкиле мәрәҗәгать итсә, шулай ук мәрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез ташы күшымтасы белән) мәрәҗәгать итсә;

4) чыгарылган мәетне (көлне) күчереп күму урыны булуын раслыый торган документ;

5) мәрәҗәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

11.5. Үлгән кешенең мәетен (рухын) алырга рәхсәт бирүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) гаризаны карау өчен кирәклө документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

2) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның чынбарлыкта дөреслекен тикшереп торуны объектив кыенлаштыра.

11.6. Үлгөн кешенең мәетләрен (рухын) алырга рәксәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, вафат булган мәетне (прахны) аерып алуға рәксәт бирүдән мотивацияләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

11.7. Үлгөн кешедән мәет калдықларын (прахны) алуга рәксәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

вафат булучының мәетләрен (мәетен) аерып алуға рәксәт бирә;

күмүләрне теркәү китабына күчереп күмү турында тиешле язма кертүне гамәлгә ашыра (үлгөннең мәетләрен (көлен) алу башкарылған күмү урынында бер үк вакытта күмү турында язманы гамәлдән чыгару).

үлгөннең мәетен алу буенча чараптар оештыра.

11.8. Үлгөн кешенең мәетләрен (көлен) алуга рәксәт бирү яисә мәетне (прахны) алуга рәксәт бирүдән баш тарту турындағы карар мәрәжәгать итүче мәрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

11.9. Үлгөн кешенең мәетләрен (көлен) алуга рәксәт бирү турындағы яисә үлгөн кешенең мәетләрен (көлен) алуга рәксәт бирүдән баш тарту турындағы карар мәрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазь документ рәвешендә тапшырыла.

11.10. Үлгөн кешенең мәетен (мәетен) алу эшләре санитария кагыйдәләрен үтеп башкарылырга тиеш.

Үлгөн кешенең калдықларын (прахны) аерып алу эшләре тәмамланғач, ике нөсхәдә үлгөн кешенең мәетләрен (мәетен) алу турында акт төзелә, анда үлгөннең мәетен чыгару буенча эш урыны, датасы һәм тәмамлану вакыты, аның исеменә күмү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта) күрсәтелә.

Үлгөн кешенең мәетләрен (мәетен) алу турындағы актның беренче нөсхәсе вәкаләтле органда саклана, актның икенче нөсхәсе күмү урыны теркәлгән затка имза астында бирелә.

11.11. Жирләү урынында бер генә үлгөн кешенең мәете (мәете) жирләнгән очракта, күмү турында таныклық алына.

12. Жирләүләрне теркәү (яңадан теркәү)

12.1. Авыл жирлеге территориясендә урнашкан жәмәгать зираты территориясендә житештерелгән һәр күмү вәкаләтле орган тарафыннан күмүләрне теркәү кенәгесендә теркәлә.

12.2. Жирләү урынын теркәү, күмү урыны теркәлгән затның вафат булган очракта, вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм мәрәжәгать иту харктерында була.

Жирләү урыннарын яңадан теркәгән өчен түләү алымный.

12.3. Күмү урынын яңадан теркәү турындағы гариза мәрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә кәгазь чыганакта ирекле рәвештә тапшырыла.

12.4. Жирләү урынын яңадан теркәү турындағы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) күмү турында таныклық (максуслаштырылған хезмәтне күмү турында таныклық булмаган очракта, исеменә күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне күмү кенәгесендә булуын билгели);

2) мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклый торған документ күчермәсе (дереслек күшымтасы белән);

3) мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслыый торған документ, әгәр күмү урынын яңадан теркәү турындағы гариза белән мәрәжәгать итүче вәкиле мәрәжәгать итүчегә мәрәжәгать итсә, шулай үк мәрәжәгать итүченең шәхесен раслаучы документның күчермәсе (дереслек күшымтасы белән чагыштыру өчен);

4) күмү урынын яңадан теркәүне гамәлгә ашыра торған затның шәхесен раслаучы

документның күчермәсе (нигез күшымтасы белөн);

5) күмү урынын яңадан теркәүне гамәлгә ашыра торган зат вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, шулай ук исеменә күмү урынын яңадан теркәү башкарыла торган зат вәкиленең шәхесен таныклый торган документ күчермәсе (чынбарлығын чагыштыру өчен күшүп);

6) күмү урыны теркәлгән затның үлеме турында таныклық яисә аның нотариаль таныкланган күчермәсе (исеменә күмү урыны теркәлгән затның вафат булуы очрагында);

7) күмү урыны теркәлгән затның исеменә теркәлгән затның туганлық бәйләнешен раслый торган документлар исеменә күмү урыны теркәлә йә тиешле жирләнү урыны теркәлә торган зат белөн яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

12.5. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нәсхәләрен бирмәү;

2) тәкъдим ителгән документларда тұлыш булмаган, бозылған яисә дәрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дәресслеген объектив рәвештә расларга кыен;

3) күмү урынын теркәү турында, исеменә күмү урынын яңадан теркәү башкарылған гариза бирелгән очракта (күмү турында таныклық булмаганда) мәрхүм исеменә күмүнен теркәү китабында белешмәләр булмау.

12.6. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булғанда, вәкаләтле орган, кире кагу сәбәпләрен курсәтеп, күмү урынын яңадан теркәүдән нигезле баш тарта.

12.7. Күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

күмү урынын яңадан теркәү турындагы карапны рәсмиләштере;

тиешле язманы күмүләрне теркәү китабына кертә.

12.8. Жирләү урынын яңадан теркәү яисә күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турындагы карап мәрәжәгать итүче мәрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

12.9. Жирләү урынын яңадан теркәү турындагы яисә күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турындагы карап мәрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазь чыганактагы документ рәвешендә тапшырыла.

12.10. Жирләү урынын кабат теркәлгән затка вәкаләтле орган күмү турында таныклық бирә.

13. Жирләүләр турында таныклыкларны рәсмиләштерү

13.1. Жирләү көнендә вәкаләтле орган тарафыннан тиешле жирләү турында таныклық төзелә һәм бирелә.

13.2. Жирләүләр турында, шул исәптән әлеге Нигезләмә кабул ителгәнчегә кадәр башкарылған таныклыкларны рәсмиләштерү вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә гамәлгә ашырыла.

13.3. Жирләү турындагы таныклыкта түбәндәгеләр күрсәтелә:

жирләү булдырылған территориядәге ижтимагый зиратның исеме;

зиратның урнашу урыны (адресы);

жирләү төре (ялғыз, туганлық, дин тоту, мактаулы, хәрби);

күмү үлчәме;

зиратта күмү урыны (квартал номеры һәм күмү участогы);

күмү теркәлгән затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңғысы - булған очракта).

13.4. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнгә кадәр башкарылған жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү хакында гариза мәрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә, ирекле рәвештә кәгазьдә тапшырыла.

13.5. Жирләү түрүнда таныклыкны рәсмиләштерү түрүндагы гаризага түбәндәгө документлар күшүп бирелә:

- 1) мәрәжәгать итученең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез күшымтасы белән);
- 2) мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр күмү түрүнда таныклыкны рәсмиләштерү түрүндагы гариза белән мәрәжәгать итүче вәкиле мәрәжәгать итсә, шулай ук мәрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез күшымтасы белән чагыштыру өчен);
- 3) тиешле урында күмелгән үлгән кешегә карата вафат булу түрүнда таныклык күчермәсен (кабер өчен чын нөсхә күшымтасы белән);
- 4) үлгән кешегә карата кремация түрүнда белешмә күчермәсе, тиешле урында күмелгән көлле урна (кабер өчен чын нөсхә күшымтасы белән);
- 5) тиешле урында күмелгән үлгән кеше белән тугандаш мәнәсәбәтләрне раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

Күмү кенәгәсендә исеменә күмү урыны теркәлгән зат түрүнда белешмәләр булса, бу затка күмү түрүнда таныклык әлеге пунктның 3 - 5 бүлекләрендә күрсәтелгән документларны тапшырмыйча рәсмиләштерелә.

13.6. Жирләү түрүнда таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

- 1) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен бирмәү;
- 2) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген объектив рәвештә расларга кыен;
- 3) элек башка затка юкка чыгарылган урынга жирләү түрүнда таныклык бирү;
- 4) күмелгән жирләрне теркәү кенәгәсендә белешмәләр булмау.

13.7. Жирләү түрүнда таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, күмү түрүнда таныклыкны рәсмиләштерүдә нигезле баш тартуны рәсмиләштерә.

13.8. Жирләү түрүнда таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү түрүнда таныклыкны рәсмиләштерә һәм бирә.

13.9. Жирләү түрүнда таныклыкны рәсмиләштерү яисә күмү түрүнда таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту түрүндагы карап мәрәжәгать итүче мәрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

13.10. Жирләү түрүнда таныклыкны рәсмиләштерү яисә күмү түрүнда таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту түрүндагы карап мәрәжәгать итүчегә шәхсән көгазь чыганакта документ рәвешендә тапшырыла.

14. Зиратларны карап тоту һәм карап тоту кагыйдәләре

14.1. Иҗтимагый зиратларны тоту вәкаләтле орган тарафыннан «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин иту өчен товарлар, эшләр, хәзмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы түрүнде» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә конкурс процедуralары (шартнамәләр) нигезендә хужалык итүче субъектлар (юридик затлар, шәхси эшкуарлар) белән контрактлар (шартнамәләр) төзү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Иҗтимагый зиратларны карап тоту буенча подряд эшләре жирләү билгеләнешендәге объектларны агымдагы ремонтлауны, капиталь ремонтлауны, дәүләт саклавындагы каберләрне һәм һәйкәлләрне карап тотуны, әгәр күмү бюджет акчалары исәбеннән башкарылган булса, зират территориясен жыештырганда һәм чүп-чар чыгарганды;

14.2. Жирләү өчен жаваплы гражданнар күмү урыннары территорияләрендә чисталыкны һәм тәртипне тәэмин итәргә, билгеләнгән урыннарда чүп-чар складларга, күмү участокларында тере киртәләрне һәм чәчәклө утыртмаларны карага, кабер

корылмаларын (киртәләрен) вакытында ремонtlарга, кабер калкулыкларын тәртипкә китерергә, һәйкәлләрне һәм коймаларны урнаштырырга, яңадан төзегә һәм аларны тәшерергә бурычлы.

14.3. Күмү билгеләнешендәге объектлар территориясе буенча табутларны (вафат булганнарның гәүдәләрен) ташу һәм күчерү өчен катафалка-арбалар, катафалка-саны, катафалка-носилкалар, ә урналарны күчерү өчен катафалка-носилкалар булырга тиеш.

14.4. Авыл җирлеге территорииясендә урнашкан зиратларда бердәм эш режимы билгеләнә.

Үлгөннәрне күмү тәүлекнәң якты вакытында башкарыла.

14.5. Жәмәгать зираты территорииясендә килүчеләр тыңлық һәм тәртип сакларга тиеш.

14.6. Жәмәгать зираты территорииясендә килүчеләргә тыела:

1) сәяси, идеологик, раса, милли яисә дини нәфрәт мотивлары буенча йә нинди дә булса социаль тәркемгә карата нәфрәт яисә дошманлық мотивлары буенча һәйкәлләргә, күмү урыннарына яисә күмү билгеләнешендәге объектларга тиешле эчтәлектәге язмалар яисә рәсемнәр тәшерергә;

2) жәмәгать зираты территорииасен чүпләргә;

3) агачларны һәм қуакларны кисүне башкарырга;

4) этләр йөртергә, йорт хайваннарын көтәргә, кош-корт тотарга;

5) учаклар кабышырыга;

6) ком, балчык табарга, дерн кисәргә;

7) яшел утыртмаларны бозарга;

8) исерткеч эчемлекләр эчәргә һәм айнық булмаган хәлдә;

9) грунт казырга, тәзелеш һәм башка материаллар запасларын калдырырга;

10) чүп-чар, сүтелгән иске кабер ташлары (кабер ташлары), әлеге максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда коймалар салырга;

11) үз белдеге белән кабер казырга һәм күмү эшләрен башкарырга;

12) ябылғаннан соң зират территорииясендә булырга.

14.7. Зиратларга массакүләм килү белән бәйле бәйрәмнәр вакытында вәкаләтле орган тарафыннан эш һәм зиратларга бару өчен махсус режимнар кертелергә мөмкин.

15. Бәхәсләрне хәл итү тәртибе

Әлеге Нигезләмәне гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган бәхәсләр судтан тыш һәм суд тәртибендә хәл ителә.

16. Тармакта законнары бозган өчен җаваплылык күмү һәм күмү эше

Жирләү һәм күмү эше өлкәсендә гамәлдәге законнар нигезләмәләрен бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

Күшымта

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә авыл жирлеге башкарма комитетының 2024 елның 21 маенданы 14 номерлы карары белән расланган Нигезләмәгә

Исемлек

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Әдәмсә авыл жирлеге территориясендә урнашкан зиратлар

№ п/п	Жәмәгать зираты исеме	Жәмәгать зиратының урнашу урыны (адресы)
1	Православие зираты	Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Әдәмсә авылы, кадастровые номера 16:31: 070304:287
2	Мөселман зираты	Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Әдәмсә авылы, Профсоюз урамы, кадастровые номера 16:31:070102:161
3	Мөселман зираты	Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Бакташ авылы, кадастровые номера 16:31: 070503: 81
4	Мөселман зираты	Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Әдәмсә авыл жирлеге, кадастровые номера 16:31: 070307:1342
5	Мөселман зираты	Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Әдәмсә авыл жирлеге, кадастровые номера 16:31: 070307:1113
6	Мөселман зираты	Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Әдәмсә авыл жирлеге, кадастровые номера 16:31:070503:81

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районның Әдәмсә
авыл жирлеге башкарма комитеты
2024 елның 21 маенданы 14 номерлы
карасына 2 нче күшүмтә

Таләплөр

мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнен гарантияләнгән исемлеге нигезендә
курсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына, хатынына, якын туганнарына, башка
туганнарына, үз өстенә бурыч алган законлы вәкилгә яисә башка затка

Үлгөн кешене күмүне тормышка ашыру

№ п/п	Мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнен гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләр атамасы	Мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнен гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләплөр
1	Мәет күмү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү	ГХАТ органнарында үлем таныктыгын рәсмиләштерү
2	Мәет жирләү өчен кирәkle табутны һәм башка предметларны бирү һәм китерү	<ol style="list-style-type: none">Транспорт чарасын (төяү-бушату эшләрен дә кертеп) бирү һәм илтеп житкерү (төяү-бушату эшләрен һәм үлгәннең гәүдәсе (калдыклары) булган урынга турыдан-туры күчү (алга таба - үлгән):<ol style="list-style-type: none">фабрика шартларында сыйфатлы агачтан ясалган агач табут;күмү өчен кирәkle башка предметлар: жәйімә - 80 x 200 зурлығындагы 1 данә; мендәр - 40 x 40 см зурлығындагы 1 данә;ритуаль теркәү билгесен жирләү.Табутны, күмү өчен кирәkle башка предметларның күренеп тора торган кимчелекләре (тишек, бәке, киселешләре) булмаска тиеш.
3	Зиратта (крематорийда) үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) күчерү	<ol style="list-style-type: none">Үлгән кеше белән табутны чыгару һәм аны махсуслаштырылган транспорт чарасы стоянкасына кадәр күчерү катафалка-тележкаларда, носилка-катафалкаларда, чаналарда гамәлгә ашырыла. (ел фасылларына карап).Күмү урынына вафат булган табутны күчереп күму (кремация) махсуслаштырылган транспорт чарасы тарафыннан башкарыла. Азық-төлек чималын һәм азық-төлек продуктларын ташу өчен кулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгәннәр белән табут өчен башка төр транспорттан файдалану рәхсәт ителә. Үлгән кеше белән табутны күчереп йөрткәндә йөртүче тизлек режимын сакларга, кискен тормозлардан качарга тиеш.

		<p>Табутны транспортлау вакытында зыян күрергө тиеш түгел.</p> <p>3. Күмү урынына кадәр үлгәннәр белән табутны (кремация) алмаштыру катафалка-төлөжкаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (ел фасылларына карап) гамәлгә ашырыла.</p> <p>4. Үлгән транспорт белән табутны күчергәннән һәм күмгәннән соң, куллануга рәхсәт ителгән дезинфекция чараларын жыештырырга һәм эшкәртүгә мәжбүри рәвештә дучар итепергә тиеш.</p>
4	Тарту (алга таба көл белән урна бирү белән кремация)	<p>1. Жирләү гамәлгә ашырылган вакытка гаризада күрсәтелгән урында вафат булган (көлле урна) табутны күмү өчен кабер булуы тәэммин итепергә тиеш.</p> <p>2. Мәет күмү өчен кабер казу кулдан яисә механик ысул белән башкарыла.</p> <p>Табут күмгәндә кабернең озынлығы 2 метрдан ким булмаска тиеш, кинлеге - 1 метр, тирәнлеге - 1,5 метр, жир өсте тигезлегеннән алып табут капкачына кадәр ераклығы - 1 метр.</p> <p>Кабернең озынлығын жиргә күмгәндә, кабернең кинлеге - 1 метр, жир өсте тигезлегеннән алып туфраклы чүп савытларына кадәр 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгәннәрне кабергә күмү рәхсәт ителми.</p> <p>4. Шәхелелеге Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән вафат булганнарны чукындыру рәхсәт ителми.</p> <p>5. Күмү буенча хезмәтләр күрсәту (көлле урнаны күмү):</p> <p>1) табут капкачын ябу (табут күмгәндә генә);</p> <p>2) кабергә табутны (көлле урнаны) төшерү;</p> <p>3) кабер өстендәге калкулык корылган кабер ташлары күмү;</p> <p>4) үлгән кешенең туу һәм үлү даталарын (мондый мәгълүмат булган очракта), күмүнең теркәү номерын язулы ритуаль теркәү билгесен (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы) кабердә урнаштыру.</p> <p>6. Кремль буенча хезмәтләр күрсәту (шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вакытларда эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлүчеләрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә күрсәтепергә тиеш.</p> <p>Тун белән урна бирү һәм кремация турында белешмә кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә.</p> <p>Тун белән капланган урналарны жиргә генә күмәләр.</p> <p>7. Күмүне гамәлгә ашырганда түбәндәгеләр тәэммин ителә:</p> <p>1) каберлекләрнең күрше урыннарына кимендә 0,5 метр ара;</p> <p>2) күрше күмүләрнең (коймаларның, һәйкәлләрнен, кабер плитләренен) сакланышы</p>

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Әдәмсә авыл жирлеге башкарма комитеты 2024 елның 21 маенданы 14 номерлы карарына 3 нче күшымта

Таләпләр

Ир яисә хатын, якын туганнары, башка туганнары, вафат булучының законлы вәкиле яисә законлы вәкиле булмаганда, жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнен гарантияләнгән исемлеге нигезендә туләүсез күрсәтелә торган хезмәтләр сыйфатына Аларны күмү мөмкин булмаганда, шулай ук жирләү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаганда һәм шәхесе ачыкланмаган үлгән кешеләр булмаганда

№ п/п	Мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнен гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр атамасы	Мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнен гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләр
1	Мәет күмү өчен кирәклे документларны рәсмиләштерү	ГХАТ органнарында үлем турында таныклыкны рәсмиләштерү
2	Тән кимү	Үлгән кешенең йөге максус Киен-салым һәм аяк килеме
3	Мәет жирләү өчен кирәкле табутны һәм башка предметларны бирү һәм китеү	1. Транспорт чарасын (төяү-бушату эшләрен дә кертеп) бирү һәм илтеп житкерү (төяү-бушату эшләрен һәм үлгәннең гәүдәсө (калдықлары) булган урынга турыдан-туры күчү (алга таба - үлгән): 1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан ясалган агач табут; 2) күмү өчен кирәкле башка предметлар: жәймә - 80 x 200 зурлығындагы 1 данә; мендәр - 40 x 40 см зурлығындагы 1 данә аяк килеме; 3) ритуаль теркәү билгесен жирләү. 2. Үлгәннәрне мәеткә күмү өчен кирәкле табутны, башка предметларны киендерү күзгә күренерлек кимчелекләр булырга тиеш түгел (тишек, бәке, киселеш)
4	Зиратта (крематорийда) үлгән кешенең гәүдәсен (калдықларын) күчерү	1. Үлгән кеше белән табутны чыгару һәм аны максуслаштырылган транспорт чарасы стоянкасына кадәр күчерү катапталка-төлөжкаларда, носилка-катапталкаларда, чаналарда гамәлгә ашырыла. (ел фасылларына карап). 2. Күмү урынына вафат булган табутны күчереп күмү (кремация) максуслаштырылган транспорт чарасы тарафыннан башкарыла. Азық-төлек чималын һәм азық-төлек продуктларын ташу өчен кулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгәннәр белән табут өчен башка төр транспорттан файдалану

		<p>рөхсәт ителә.</p> <p>Үлгән кеше белән табутны күчереп йәрткәндә йәртүче тизлек режимын сакларга, кискен тормозлардан качарга тиеш.</p> <p>Табутны транспортлау вакытында зыян курергә тиеш түгел.</p> <p>3. Күмү урынына кадәр үлгәннәр белән табутны (кремация) алмаштыру катафалка-төлөжкаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (ел фасылларына карап) гамәлгә ашырыла.</p> <p>4. Үлгән транспорт белән табутны күчергәннән һәм күмгәннән соң, куллануга рөхсәт ителгән дезинфекция чараларын жыештырырга һәм эшкәртугә мәжбүри рәвештә дучар ителергә тиеш.</p>
5	Тарту (алга таба көл белән урна бирү белән кремация)	<p>1. Жирләү гамәлгә ашырылган вакытка гаризада күрсәтелгән урында вафат булган (көлле урна) табутны күмү өчен кабер булуы тәэмин ителергә тиеш.</p> <p>2. Мәет күмү өчен кабер казу кулдан яисә механик ысул белән башкарыла.</p> <p>Табут күмгәндә кабернең озынлығы 2 метрдан ким булмаска тиеш, киңлеге - 1 метр, тирәнлеге - 1,5 метр, жир өсте тигезлегеннән алыш табут капкачына кадәр ераклығы - 1 метр.</p> <p>Кабернең озынлығын жиргә күмгәндә, кабернең киңлеге - 1 метр, жир өсте тигезлегеннән алыш туфраклы чүп савытларына кадәр 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгәннәрне кабергә күмү рөхсәт ителми.</p> <p>4. Шәхелелеге Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән вафат булганнарны чукындыру рөхсәт ителми.</p> <p>5. Күмү буенча хәзмәтләр күрсәту (көлле урнаны күмү):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) табут капкачын ябу (табут күмгәндә генә); 2) кабергә табутны (көлле урнаны) төшерү; 3) кабер өстендәге калкулык корылган кабер ташлары күмү; <p>4) үлгән кешенең туу һәм үлү даталарын (мондый мәгълүмат булган очракта), күмүнең теркәү номерын язулы ритуаль теркәү билгесен (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы) кабердә урнаштыру.</p> <p>6. Кремль буенча хәзмәтләр күрсәту (шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вакытларда эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлчеләрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә күрсәтелергә тиеш.</p> <p>Тун белән урна бирү һәм кремация турында белешмә кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә.</p> <p>Тун белән капланган урналарны жиргә генә күмәләр.</p> <p>7. Күмүне гамәлгә ашырганда түбәндәгеләр тәэмин ителә:</p>

		<p>1) каберлекләрнең күрше урыннарына кимендә 0,5 метр ара;</p> <p>2) күрше күмүләрнең (коймаларның, тәйкәлләрнең, кабер плитәләренең) сакланышы</p>
--	--	--